

Oponentský posudek

Tomáš Rudinský: Christológia v diele kardinála Jána Chryzostoma Korca. Katedra systematické a pastorální teologie KTF UK, 2024

Předložená práce pojednává o osobě Jána Ch. Korce a o jeho christologicky zaměřených monografiích.

Formální stránka

Práce svým rozsahem překračuje stanovený limit; je graficky upravena v souladu s požadavky. Překlepy se vyskytují jen výjimečně (např. „triezvi“, str. 66; teolog Söding je průběžně psán s maďarskou přehláskou Ó). Citační aparát je v zásadě konzistentní, nepoužívá však zkrácené citace. V seznamu literatury zarazí skutečnost, že není členěn na prameny (v tomto případě Korcovy texty) a sekundární literaturu. U sborníkových příspěvků nejsou uvedena čísla stran. Je to v zásadě maličkost, ale pokud jde o stať Emila Krapky „Teologické myslenie Jána Ch. Korca“, je to už otázka vážnější. Autor s tímto textem nijak nepracuje, resp. jej necituje, pouze z něj převzal znění blahopřejného dopisu od papeže (str. 75), což udiví, pokud by se jednalo o rozsáhlejší a tedy významnější text. V závěru se píše, že první kapitola končí přehledem ocenění, ten však následuje až v příloze, což je ovšem vhodnější.

Obsahová stránka

Z obsahového hlediska je třeba práci pochválit. Stručný životopis v první kapitole předchází vlastní naukovou část v kapitole druhé, která souhrnně referuje o používání christologických titulů ve vybraných knihách kardinála Korce. Dále se ve druhé kapitole dovíme více o Korcově pojetí Vtělení, tajemství Ježíšova života a utrpení a o jeho pohledu na Vzkříšení. Tento úsek je spolu s pasáží věnovanou teologii kříže dle mého názoru nejzajímavější, protože je v něm naznačena kritika postojů typu „penálnej substitúcie“ (str. 65) a naopak snaha o vnímání Ježíšovy smrti a zmrtvýchvstání jako „zjavenie najvyššej lásky Boha k človeku“. V této souvislosti se vyskytují myšlenky o propojení Ježíšovy smrti s příchodem Božího království, o nové antropologii úcty k člověku a o nových vztazích, které se mají uskutečnit v církvi. Naopak Korec dle sdělení autora práce odmítal „demytologizáciu Kristovho vzkriesenia“.

Je škoda, že tyto formulace a potažmo i Korcovy texty jako celek nebyly ani náznakem zařazeny do časového a věcného kontextu. Je jasné, že vznikly ještě v době totality, ale přesnější datování zcela chybí, i když by např. z Korcových autobiografií mohlo být zřejmé. Ve výčtu na str. 21 není uveden ani rok jejich vydání. Je možné, že některé

zmíněné formulace odkazují na prameny, z kterých Korec při psaní vycházel, případně s kterými se konfrontoval. Je pochopitelné, že při absenci odkazů na literaturu by šlo o náročné pátrání s nejistým koncem, proto to zde uvádím spíš jako přání do budoucna než jako výtku. Co už vytknout lze, je sporadický výskyt odkazů na cokoli jiného než Korcovy spisy. I když se jedná o bakalářskou práci na téma relativně málo probádané, opírat se jen o osm stránek z jedné příručky (Pospíšil, Ježíš z Nazareta, průběžně citovány str. 78 – 85) a dvě stránky z knihy T. Södinga (konkrétně str. 275 a str. 280) mi přijde málo. Co naopak potěší, je metodická ukázněnost autora, která se projevuje zejména ve shrnutí a závěru.

Celkově je třeba uznat, že práce skutečně splnila svůj cíl, tj. referuje přehledně a uspořádaně o Korcově christologii. Vzhledem k tomu, že kardinálovým záměrem nebyla tvorba vědeckých publikací, ale spíše popularizace některých oblastí teologie (str. 69) a jeho cílem bylo vyhovět pastoračním potřebám (tamtéž), bylo by možná na místě v případné další práci podle toho upravit metodiku, takže by lépe vynikly případné přínosy těchto i dalších knih „biskupa zpod Zobora“, jak jej autor práce s oblibou tituluje.

Práci celkově hodnotím pozitivně, tj. jako velmi dobrou až výbornou dle průběhu obhajoby.

V Praze dne 12. 6. 2024

Dr. Ondřej Salvét

Návrh otázek k diskusi:

Jak přesně lze vznik Korcových textů datovat? Existují samizdatová či exilová vydání?